

ΤΙΜΑΙΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΤΙΜΑΙΟΣ ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ ΚΡΙΤΙΑΣ

17 ΣΩ. Εἰς, δύο, τρεῖς· ὁ δὲ δὴ τέταρτος ἡμῖν, ᾧ φίλε Τίμαιε, ποῦ τῶν χθῆς μὲν δαιτυμόνων, τὰ νῦν δὲ ἐστιατόρων;

ΤΙ. Ἀσθένειά τις αὐτῷ συνέπεσεν, ᾧ Σώκρατες· οὐ γὰρ
5 ἂν ἐκὼν τῆσδε ἀπελείπετο τῆς συνοουσίας.

ΣΩ. Οὐκοῦν σὸν τῶνδὲ τε ἔργον καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος ἀναπληροῦν μέρος;

b ΤΙ. Πάνυ μὲν οὖν, καὶ κατὰ δύναμιν γε οὐδὲν ἐλλείψομεν· οὐδὲ γὰρ ἂν εἶη δίκαιον, χθῆς ὑπὸ σοῦ ξενισθέντας οἷς ἦν πρόπον ξενίοις, μὴ οὐ προθύμως σὲ τοὺς λοιποὺς ἡμῶν ἀνταφροστιᾶν.

5 ΣΩ. Ἄρ' οὖν μέμνησθε ὅσα ὑμῖν καὶ περὶ ὧν ἐπέταξα εἶπεῖν;

ΤΙ. Τὰ μὲν μεμνήμεθα, ὅσα δὲ μή, σὺ παρῶν ὑπομνήσεις· μᾶλλον δέ, εἰ μή τί σοι χαλεπόν, ἐξ ἀρχῆς διὰ βραχέων πάλιν ἐπάνελθε αὐτά, ἵνα βεβαιωθῇ μᾶλλον παρ' ἡμῖν.

c ΣΩ. Ταῦτ' ἔσται. χθῆς που τῶν ὑπ' ἐμοῦ ῥηθέντων λόγων περὶ πολιτείας ἦν τὸ κεφάλαιον οἷα τε καὶ ἐξ οἷων ἀνδρῶν ἀρίστη κατεφαίνεται' ἂν μοι γενέσθαι.

ΤΙ. Καὶ μάλα γε ἡμῖν, ᾧ Σώκρατες, ῥηθείσα πᾶσι κατὰ
5 νοῦν.

b 2 ἂν εἶη F Y Pr. : εἶναι A : εἶη ἂν Hermann b 4 ἀνταφροστιᾶν
F Pr. (unde schol. A) : ἀντεφροστιᾶν A Y b 9 ἐπάνελθε] ἐπανελεθῆν
A² (add. ἴν s. v.)

TIMEJ

SOKRAT, TIMEJ, HERMOKRAT, KRITIJA

SOKRAT: Jedan, dva, tri ... A gdje je, dragi Timeju, četvrti od 17
naših jučerašnjih gostiju, a današnjih domaćina?

TIMEJ: Neka slabost ga je spopala, Sokrate. Jer s ove gozbe on
ne bi svojevolutno izostao. 5

SOKRAT: Nije li onda tvoja zadaća, kao i ovih tu ostalih, ispu-
niti dio i onoga koji je odsutan?

TIMEJ: Svakako. I koliko god je moguće nećemo u tomu ni b
šta propustiti. Jer ne bi ni bilo pravedno da ti mi ostali srdačno ne
uzvratimo nakon što smo jučer bili od tebe doličnim gostinskim
darovima ugošćeni.

SOKRAT: Dakle, sjećate li se što sam vas i o čemu molio 5
kazivati?

TIMEJ: Nečega od toga se sjećamo, a na ono čega se ne sjeća-
mo podsjetit ćeš nas ti, kad si već prisutan. Ili još bolje, ako ti nije
teško, prodi to ukratko ponovno od početka, tako da se to kod
nas ustali.

SOKRAT: Neka bude tako. Od onoga što sam jučer govorio o c
državnom uređenju osnovno je bilo to kakvo ono mora biti i od
kakvih ljudi mora postati da bi mi se pokazalo najboljim.

TIMEJ: A nama se, Sokrate, svima osobito svidjelo ono što je
o tomu bilo rečeno. 5

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ τὸ τῶν γεωργῶν ὄσαι τε ἄλλαι τέχναι
πρώτου ἐν αὐτῇ χωρὶς διειλόμεθα ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ τῶν
προπολεμησόντων;

ΤΙ. Ναί.

10 ΣΩ. Καὶ κατὰ φύσιν δὴ δόντες τὸ καθ' αὐτὸν ἐκάστῳ
d πρόσφορον ἐν μόνον ἐπιτήδευμα, μίαν ἐκάστῳ τέχνην, τού-
τους οὖς πρὸ πάντων ἔδει πολεμεῖν, εἵπομεν ὡς ἄρ' αὐτοὺς
δέοι φύλακας εἶναι μόνον τῆς πόλεως, εἴτε τις ἔξωθεν ἢ καὶ
τῶν ἐνδοθεν ἴοι κακουργήσων, δικάζοντας μὲν πράως τοῖς
18 ἀρχομένοις ὑπ' αὐτῶν καὶ φύσει φίλοις οὔσι, χαλεποὺς δὲ
ἐν ταῖς μάχαις τοῖς ἐντυγχάνουσιν τῶν ἐχθρῶν γιγνομένους.

ΤΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Φύσιν γὰρ οἶμαί τινα τῶν φυλάκων τῆς ψυχῆς
5 ἐλέγομεν ἅμα μὲν θυμοειδῆ, ἅμα δὲ φιλόσοφον δεῖν εἶναι
διαφερόντως, ἵνα πρὸς ἑκατέρους δύναιτο ὀρθῶς πρᾶξι καὶ
χαλεποὶ γίνεσθαι.

ΤΙ. Ναί.

ΣΩ. Τί δὲ τροφήν; ἄρ' οὐ γυμναστικῇ καὶ μουσικῇ μαθή-
10 μασίν τε ὅσα προσήκει τούτοις, ἐν ἅπασι τεθράφθαι;

ΤΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

b ΣΩ. Τοὺς δέ γε οὕτω τραφέντας ἐλέχθη που μήτε χρυσοῦν
μήτε ἄργυρον μήτε ἄλλο ποτὲ μηδὲν κτήμα ἑαυτῶν ἴδιον
νομίζειν δεῖν, ἀλλ' ὡς ἐπικούρους μισθὸν λαμβάνοντας τῆς
φυλακῆς παρὰ τῶν σφισομένων ὑπ' αὐτῶν, ὅσος σῶφροσιν
5 μέτριος, ἀναλίσκειν τε δὴ κοιῶν καὶ συνδιαιτωμένους μετὰ
ἀλλήλων ζῆν, ἐπιμέλειαν ἔχοντας ἀρετῆς διὰ παντός, τῶν
ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἄγοντας σχολῆν.

ΤΙ. Ἐλέχθη καὶ ταῦτα ταύτη.

© 10 δὴ δόντες Y Pr. Stob. : δηλοῦντες F : διδόντες A : γε δὴ δόντες
A² (γε δὴ supra δι) d 1 μίαν ἐκάστῳ τέχνην Stob. : μίαν ἐκάστην
τέχνην F et in marg. γρ. A : καὶ ἀφ' ἐκάστου τῆς τέχνης A : non respicit
Pr., non vertit Chalc., auctore Boeckh secl. Hermann a 1 καὶ
φύσει A Pr. Stob. : ἄτε καὶ F : ἄτε φύσει Y a 9 δε] δα] A sed ai
refictum τροφήν AY : τροφῆς F Pr. : τροφή corr. F Stob.
a 10 ὄσαι A Pr. Stob. : οἶα F : ὄσοις Y

SOKRAT: Zar nismo, dakle, najprije u tom uređenju rod zemljoradnika i onih koji se bave ostalim umijećima izdvojili od roda onih koji bi ga trebali braniti?

TIMEJ: Jesmo.

SOKRAT: A nakon što smo svakom od njih po naravi dodijelili samo jedno njemu korisno bavljenje, jedno umijeće svakom pojedinom, o onima koji se trebaju u ime svih boriti rekli smo da trebaju biti jedini čuvari države, bilo da napadne netko izvana ili netko od onih koji unutra čine zlo, te da trebaju blago suditi onima kojima vladaju i koji su im po naravi prijatelji, dok u borbama koje izbijaju moraju spram neprijatelja biti neumoljivi. 18

TIMEJ: Da, baš tako.

SOKRAT: Rekli smo, smatram, i da narav duše čuvara mora biti ujedno i iznimno srčana i filozofska, tako da spram svakih od to dvoje mogu na pravi način postati ili blagi ili pogibeljni. 5

TIMEJ: Da.

SOKRAT: A što s njihovim odgojem? Zar ne moraju svi biti odgojeni u tjelovježbi, glazbi i matematičkim znanjima, kao i u svemu što tima pripada? 10

TIMEJ: Svakako.

SOKRAT: Oni koji su tako odgojeni, bilo je rečeno, ne smiju svojim vlasništvom smatrati ni zlato ni srebro ni bilo koji drugi bimetak, već kao službenici dobivati plaću za zaštitu od onih koje čuvaju, onoliko koliko je po mjeri onih koji su razboriti, trošiti je trebaju zajednički, te živjeti jedni s drugima zajedno, nastojeći prije svega oko izvrsnosti, a što se tiče drugih poslova ostajući dokoni. 5

TIMEJ: I to je bilo tako kazano.

c ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ καὶ περὶ γυναικῶν ἐπεμνήσθημεν, ὡς τὰς φύσεις τοῖς ἀνδράσιν παραπλησίας εἶη συναρμοστέον, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα πάντα κοινὰ κατὰ τε πόλεμον καὶ κατὰ τὴν ἄλλην δίαιταν δοτέον πάσαις.

5 ΤΙ. Ταύτη καὶ ταῦτα ἐλέγετο.

ΣΩ. Τί δὲ δὴ τὸ περὶ τῆς παιδοποιίας; ἡ τοῦτο μὲν δια τὴν ἀθήθειαν τῶν λεχθέντων εὐμνημόνευτον, ὅτι κοινὰ τὰ τῶν γάμων καὶ τὰ τῶν παίδων πᾶσιν ἀπάντων ἐτίθεμεν, μηχανωμένους ὅπως μηδεὶς ποτε τὸ γεγενημένον αὐτῶν ἰδίᾳ γνώσσοιτο, νομιούσιν δὲ πάντες πάντας αὐτοὺς ὁμογενεῖς, ἀδελφὰς μὲν καὶ ἀδελφοὺς ὅσοι περ ἂν τῆς προπούσης ἐντὸς ἡλικίας γίνωνται, τοὺς δ' ἔμπροσθεν καὶ ἄνωθεν γονέας τε καὶ γονέων προγόνους, τοὺς δ' εἰς τὸ κάτωθεν ἐκγόνους παῖδάς τε ἐκγόνων;

ΤΙ. Ναί, καὶ ταῦτα εὐμνημόνευτα ἢ λέγεις.

ΣΩ. Ὅπως δὲ δὴ κατὰ δύναμιν εὐθύς γίνονται ὡς ἄριστοι τὰς φύσεις, ἂρ' οὐ μεμνήμεθα ὡς τοὺς ἄρχοντας ἔφαμεν καὶ τὰς ἀρχούσας δεῖν εἰς τὴν τῶν γάμων σύνεργον λάθρα μηχανᾶσθαι κλήροις τισὶν ὅπως οἱ κακοὶ χωρὶς οἱ τ' ἀγαθοὶ ταῖς ὁμοίαις ἐκάτεροι συλλήξονται, καὶ μὴ τις αὐτοῖς ἔχθρα διὰ ταῦτα γίνηται, τύχην ἡγουμένους αἰτίαν τῆς συλλήξεως;

ΤΙ. Μεμνήμεθα.

19 ΣΩ. Καὶ μὴν ὅτι γε τὰ μὲν τῶν ἀγαθῶν θρεπτέον ἔφαμεν εἶναι, τὰ δὲ τῶν κακῶν εἰς τὴν ἄλλην λάθρα διαδοτέον πόλιν· ἐπαυξανομένων δὲ σκοποῦντας αἰεὶ τοὺς ἀξίους πάλιν ἀνάγειν δεῖν, τοὺς δὲ παρὰ σφίσιν ἀναξίους εἰς τὴν τῶν ἐπανιόντων
5 χώραν μεταλλάττειν;

c 6 δὲ] *dal fecit* A² c 8 μηχανωμένους A Y Stob. : μηχανώμενοι F : μηχανωμένοις Buttman c 9 γεγενημένον FY Stob. : γεγεννημένον A (*sed v alterum postea add.*) γ αὐτῶν AF : αὐτῶ Y Stob. d ι ὁμογενεῖς A (*εἰ in ras.*) Y Stob. : ὁμογόνους F d 9 σύνεργον] κάθειρξιν in marg. a α ι ἔφαμεν] φαμέν Pr. α 3 ἐπαυξανομένων AF Pr. : ἐπαυξομένων Y Stob. σκοποῦντας] ἀνασκοποῦντας A² (*ἀνα s. v.*) α 5 μεταλλάττειν Y Pr. Stob. et fecit A² (*μετ s. v.*): διαλλάττειν A : ἐπαλλάττειν F

SOKRAT: A i o ženama smo pripomenuli da ih treba združiti s onim muškarcima s kojima imaju slične naravi, te da treba odrediti da im svima svi poslovi budu zajednički, kako u pogledu ratovanja tako u pogledu ostalih oblika života.

TIMEJ: Tako je i to bilo rečeno. 5

SOKRAT: A što je bilo s rađanjem djece? Nije li zbog neobičnosti rečenoga bilo lako upamtiti da smo postavili da kod brakova i djece svima sve bude zajedničko, udešavajući tako da nitko svoje dijete nikad ne prepozna kao vlastito, već da svi sve smatraju svojim srođnicima, sve koji se rode unutar slične dobi braćom i sestrama, one otprije i starije roditeljima i precima roditelja, a one kasnije rođene djecom i djecom djece? 5

TIMEJ: Da. I dosta je, kako kažeš, lako to upamtiti.

SOKRAT: A zar se ne sjećamo da smo rekli kako vladari i vladarke, da bi djeca po mogućnosti odmah postajala najboljih naravi, trebaju pri sklapanju brakova potajno, uz pomoć nekakva ždrijeba, udešavati da se loši i dobri, zasebno jedni od drugih, združuju sa sebi sličnim ženama, a da među njima zbog toga ne dođe do razmirica, budući da ždrijeb smatraju uzrokom takva združivanja?

TIMEJ: Sjećamo se.

SOKRAT: A i toga da smo rekli da djeca dobrih trebaju biti othranjivana, a ona loših potajno predana u drugu državu, da nadglednici odrastanja svaki put trebaju one koji vrijede vratiti natrag, a nevrijedni da moraju zamijeniti mjesta s onima koji se vraćaju? 5

ΤΙ. Οὕτως.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν δὴ διεληλύθαμεν ἤδη καθάπερ χθές, ὡς ἐν κεφαλαίοις πάλιν ἐπανελθεῖν, ἢ ποθοῦμεν ἔτι τι τῶν ῥηθέντων, ὦ φίλε Τίμαιε, ὡς ἀπολειπόμενος;

b ΤΙ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ αὐτὰ ταῦτ' ἦν τὰ λεχθέντα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄκουοιτ' ἂν ἤδη τὰ μετὰ ταῦτα περὶ τῆς πολιτείας ἦν διήλθομεν, οἷόν τι πρὸς αὐτὴν πεπονθῶς τυγχάνω. προσ-
 5 εἰοικεν δὲ δὴ τινὶ μοι τοιῷδε τὸ πάθος, οἷον εἴ τις ζῶα καλὸν
 που θεασάμενος, εἴτε ὑπὸ γραφῆς εἰργασμένα εἴτε καὶ ζῶντα
 ἀληθινῶς ἡσυχίαν δὲ ἄγοντα, εἰς ἐπιθυμίαν ἀφίκοιτο θεά-
 σασθαι κινούμενά τε αὐτὰ καὶ τι τῶν τοῖς σώμασιν δοκούντων
c προσήκειν κατὰ τὴν ἀγωνίαν ἀθλοῦντα· ταῦτόν καὶ ἐγὼ
 πέπονθα πρὸς τὴν πόλιν ἦν διήλθομεν. ἠδέως γὰρ ἂν του
 λόγῳ διεξιόντος ἀκούσαιμ' ἂν ἄλλους οὓς πόλις ἀθλεῖ, τούτους
 αὐτὴν ἀγωνιζομένην πρὸς πόλεις ἄλλας, πρεπόντως εἰς τε
 5 πόλεμον ἀφικομένην καὶ ἐν τῷ πολεμῆν τὰ προσήκουτα
 ἀποδιδούσαν τῇ παιδείᾳ καὶ τροφῇ κατὰ τε τὰς ἐν τοῖς
 ἔργοις πράξεις καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς λόγοις διερμηνεύσεις
 πρὸς ἑκάστας τῶν πόλεων. ταῦτ' οὖν, ὦ Κριτία καὶ Ἑρμό-
d κρατες, ἐμαντοῦ μὲν αὐτὸς κατέγνωκα μὴ ποτ' ἂν δυνατὸς
 γενέσθαι τοὺς ἄνδρας καὶ τὴν πόλιν ἰκανῶς ἐγκωμιάσαι. καὶ
 τὸ μὲν ἐμὸν οὐδὲν θαυμαστόν· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν δόξαν εἴληφα
 καὶ περὶ τῶν πάλαι γεγυότων καὶ περὶ τῶν νῦν ὄντων
 5 ποιητῶν, οὔτι τὸ ποιητικὸν ἀτιμάζων γένος, ἀλλὰ παντὶ
 δήλουν ὡς τὸ μιμητικὸν ἔθνος, οἷς ἂν ἐντραφῇ, ταῦτα μιμή-
 σεται ῥᾶστα καὶ ἄριστα, τὸ δ' ἐκτὸς τῆς τροφῆς ἑκάστοις
e γιγνόμενον χαλεπὸν μὲν ἔργοις, ἔτι δὲ χαλεπώτερον λόγοις
 εὔμιμείσθαι. τὸ δὲ τῶν σοφιστῶν γένος αὐτῶν πολλῶν μὲν

a 7 δὴ A F Y : om. Stob., punct. not. A² a 9 ὡς F et s. v. A² :
 om. A Y Pr. b 1 αὐτὰ ταῦτ' Stephanus (ex Par. 1812 ?) : τ' αὐτὰ
 ταῦτ' A : τοιαῦτ' F : ταῦτ' Y c 4 ἀγωνιζομένην] ην refictum A
 τε Bekker : γε A : om. F Y c 5 ἀφικομένην F Y et fecit A² (v. s. v.) :
 ἀφικομένη A d 4 καὶ περὶ τῶν νῦν A : καὶ τῶν νῦν F Y Pr.
 e 2 γένος αὐτῶν A : αὐτῶν γένος F Pr. : γένος ἂν Y

TIMEJ: Tako je.

SOKRAT: Jesmo li doista već izložili sve kao jučer, tako da sve ponovimo u osnovnim crtama, ili nam, dragi Timeju, nešto od rečenog još manjka, kao da smo to ispustili?

TIMEJ: Nikako, nego je upravo to bilo kazano, Sokrate. b

SOKRAT: Poslušajte onda nakon toga što mi se događa da osjećam spram državnog uređenja koje smo izložili. Taj mi se osjećaj čini nalik onome kao kad bi netko tko promatra lijepe životinje, bilo izradene slikarstvom bilo uistinu živuće, ali mirujuće, dospio u žudnju promatrati ih u pokretu i kako se u natjecanju naprežu u nečemu od onoga za što se smatra da dolikuje tijelima. A baš sam to i ja osjetio spram države koju smo izložili. Rado bih saslušao onoga tko bi govorom prošao nadmetanja u kojima se država nadmeće, u kojima se bori protiv ostalih država, dolično u rat stupajući i u ratovanju dajući ono što je nje prema obrazovanju i odgoju dostojno, i to kako s obzirom na djela u ratnoj zbilji tako i s obzirom na razjašnjavanja u raspravama sa svakom od država. Tako da sam, Kritijo i Hermokrate, u pogledu sama sebe shvatio da neću nikad biti sposoban dovoljno d hvaliti te ljude i tu državu. Što se mene tiče, to i nije ništa čudno. Ali isti nazor stekao sam i o davno prošlim i o sadašnjim pjesnicima. Nije da podcjenjujem rod pjesnika, ali svima je jasno da oponašateljski soj ljudi najlakše i najbolje oponaša ono u čemu je odgojen, dok je ono što se događa izvan odgoja svakoga od njih teško dobro oponašati i djelima, a još teže govorima. Rod sofistā e pak držim silno iskusnim u mnogim govorima i drugim lijepim

λόγων καὶ καλῶν ἄλλων μάλ' ἔμπειρον ἤγημαι, φοβοῦμαι
 δὲ μή πως, ἄτε πλανητὸν ὄν κατὰ πόλεις οἰκῆσεις τε ἰδίας
 5 οὐδαμῆ διωκηκός, ἄστοχον ἅμα φιλοσόφων ἀνδρῶν ἧ καὶ
 πολιτικῶν, ὅσ' ἂν οἶά τε ἐν πολέμῳ καὶ μάχαις πράττοντες
 ἔργῳ καὶ λόγῳ προσομιλοῦντες ἐκάστοις πράττειεν καὶ
 λέγοιεν. καταλέλειπται δὴ τὸ τῆς ὑμετέρας ἕξεως γένος,
 20 ἅμα ἀμφοτέρων φύσει καὶ τροφῇ μετέχον. Τίμαιός τε γὰρ
 ὄδε, εὐνομωτάτης ὦν πόλεως τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκρίδος, οὐσία
 καὶ γένει οὐδενὸς ὕστερος ὦν τῶν ἐκεῖ, τὰς μεγίστας μὲν
 ἀρχάς τε καὶ τιμὰς τῶν ἐν τῇ πόλει μετακεχειρίσται, φιλο-
 5 σοφίας δ' αὐτὴ κατ' ἐμὴν δόξαν ἐπ' ἄκρον ἀπάσης ἐλήλυθεν·
 Κριτίαν δέ που πάντες οἱ τῆδε ἴσμεν οὐδενὸς ἰδιώτην ὄντα ὦν
 λέγομεν. τῆς δὲ Ἐρμοκράτους αὐτὴ περὶ φύσεως καὶ τροφῆς,
 πρὸς ἅπαντα ταῦτ' εἶναι ἱκανὴν πολλῶν μαρτυρούντων
 b πιστευτέον. διὸ καὶ χθὲς ἐγὼ διανοούμενος, ὑμῶν δεομένων
 τὰ περὶ τῆς πολιτείας διελθεῖν, προθύμως ἐχαριζόμεν, εἰδὼς
 ὅτι τὸν ἐξῆς λόγον οὐδένας ἂν ὑμῶν ἐθελόντων ἱκανώτερον
 ἀποδοῖεν—εἰς γὰρ πόλεμον πρόποντα καταστήσαντες τὴν
 5 πόλιν ἅπαντ' αὐτῇ τὰ προσήκοντα ἀποδοῖτ' ἂν μόνοι τῶν
 νῦν—εἰπὼν δὴ τὰπιταχθέντα ἀντεπέταξα ὑμῖν ἃ καὶ νῦν
 λέγω. συνωμολογήσατ' οὖν κοινῇ σκεψάμενοι πρὸς ὑμᾶς
 c αὐτοὺς εἰς νῦν ἀνταποδώσειν μοι τὰ τῶν λόγων ξένια, πάρεμι
 τε οὖν δὴ κεκοσμημένους ἐπ' αὐτὰ καὶ πάντων ἐτοιμότητος ὦν
 δέχεσθαι.

ΕΡ. Καὶ μὲν δὴ, καθάπερ εἶπεν Τίμαιος ὄδε, ὦ Σώκρατες,
 5 οὔτε ἐλλείψομεν προθυμίας οὐδὲν οὔτε ἔστιν οὐδεμία πρό-
 φασις ἡμῖν τοῦ μὴ δρᾶν ταῦτα· ὥστε καὶ χθὲς, εὐθύς ἐνθένδε
 ἐπειδὴ παρὰ Κριτίαν πρὸς τὸν ξενῶνα οὐ καὶ καταλύομεν
 ἀφικόμεθα, καὶ ἔτι πρότερον καθ' ὁδὸν αὐτὰ ταῦτ' ἐσκοποῦμεν.

ε 8 καταλέλειπται] ei refictum A a 1 ἀμφοτέ-ρων A a 3 οὐ-
 θενός A a 4 τῶν ἐν A (sed τῶν postea add.) Pr.: ἐν FY
 a 8 ταῦτ' εἶναι A: εἶναι ταῦτα FY Pr. ἱκανὴν A Pr.: ἱκανῆς FY
 b 1 διδ] δή. δ Hermann b 7 συνωμολογήσατ' FY: ξυνομολογήσατ'
 A (prius o in ras.) c 2 αὐτὰ AFY: αὐτῶν A² (ὦν s. v.) ὦν
 A Pr.: om. FY c 8 ἀφικόμεθα FY: ἀφικόμεθα A

stvarima, ali se nekako bojim da, budući da luta po državama i nije nastanjen ni u kojemu vlastitom obitavalištu, ne može kod ljudi koji su ujedno i filozofi i političari pogoditi ni kako djeluju kad u ratu i borbama zbiljski djeluju ni što govore kad se jedni drugima govorom obraćaju. Dakle, preostaje rod vašega kova, koji naravi i odgojem ima udjela ujedno u jednom i u drugom. Ovaj ovdje Timej, iz Lokrija, najbolje uzakonjene među svim državama u Italiji, imetkom i podrijetlom ne zaostajući ni za kim od tamošnjih, obnašao je u toj državi najveće dužnosti i počasti, a opet je, po mojem sudu, dospio i do vrhunaca cjelokupne filozofije. A o Kritonu znamo svi mi ovdje da nije nezalica ni u čemu od onoga što govorimo. Što se pak Hermokratove naravi i odgoja tiče, treba mnogim svjedocima vjerovati da su oni za sve to dostatni. Zato sam jučer, kad ste me molili da izložim ono o državnom uređenju, odlučio rado vam udovoljiti, znajući da, ako budete htjeli, nitko neće biti od vas pogodniji da uzvrat govorom koji nakon toga slijedi – vi jedini od sadašnjih možete, premjestivši tu državu u doličan rat, iznijeti sve što joj priliči –, te sam vas, kazavši ono za što ste me zamolili, za uzvrat zamolio to što i sad govorim. Usuglasili ste se, zajedno razmatrajući, da mi sad uzvratite gostinskim darom govorā. Dakle, tu sam, svečano za to dotjeran i posve spreman taj dar primiti.

HERMOKRAT: I doista nam Sokrate, kao što reče ovaj tu Timej, neće nedostajati spremnosti, niti imamo ikakva izgovora da to ne učinimo. Tako da smo i jučer, odmah čim smo stigli kod Kritije u gostinsku sobu u kojoj stanujemo, pa čak i ranije putem, baš to razmatrali. On nam je isripovijedio priču koju je čuo iz

d ὁδε οὖν ἡμῖν λόγον εἰσηγήσατο ἐκ παλαιᾶς ἀκοῆς· ὃν καὶ
 νῦν λέγε, ὦ Κριτία, τῷδε, ἵνα συνδοκιμάσῃ πρὸς τὴν ἐπίταξιν
 εἶτ' ἐπιτήδειος εἶτε ἀνεπιτήδειός ἐστι.

ΚΡ. Ταῦτα χρὴ δρᾶν, εἰ καὶ τῷ τρίτῳ κωωνῶ Τιμαίῳ
 5 συνδοκεῖ.

ΤΙ. Δοκεῖ μὴν.

ΚΡ. Ἄκουε δὴ, ὦ Σώκρατες, λόγου μάλα μὲν ἀτόπου,
 παντάπασί γε μὴν ἀληθοῦς, ὡς ὁ τῶν ἑπτὰ σοφώτατος
e Σόλων ποτ' ἔφη. ἦν μὲν οὖν οἰκείος καὶ σφόδρα φίλος ἡμῖν
 Δρωπίδου τοῦ προπάππου, καθάπερ λέγει πολλαχοῦ καὶ
 αὐτὸς ἐν τῇ ποιήσει· πρὸς δὲ Κριτίαν τὸν ἡμέτερον πάππον
 εἶπεν, ὡς ἀπεμνημόνευεν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς ὁ γέρων, ὅτι μεγάλα
 5 καὶ θαυμαστὰ τῆσδ' εἶη παλαιὰ ἔργα τῆς πόλεως ὑπὸ χρόνου
 καὶ φθορᾶς ἀνθρώπων ἠφανισμένα, πάντων δὲ ἐν μέγιστον,
21 οὐ νῦν ἐπιμνησθεῖσιν πρόπον ἂν ἡμῖν εἶη σοὶ τε ἀποδοῦναι
 χάριον καὶ τὴν θεὸν ἅμα ἐν τῇ πανηγύρει δικαίως τε καὶ
 ἀληθῶς οἰόνπερ ὑμνοῦντας ἐγκωμιάζειν.

ΣΩ. Εὖ λέγεις. ἀλλὰ δὴ ποῖον ἔργον τοῦτο Κριτίας οὐ
 5 λεγόμενον μὲν, ὡς δὲ πραχθέν ὄντως ὑπὸ τῆσδε τῆς πόλεως
 ἀρχαῖον διηγείτο κατὰ τὴν Σόλωνος ἀκοήν;

ΚΡ. Ἐγὼ φράσω, παλαιὸν ἀκηκοῶς λόγον οὐ νέου ἀν-
 δρός. ἦν μὲν γὰρ δὴ τότε Κριτίας, ὡς ἔφη, σχεδὸν ἐγγὺς
b ἤδη τῶν ἐνενηκοντα ἐτῶν, ἐγὼ δὲ πη μάλιστα δεκέτης· ἡ
 δὲ Κουρεῶτις ἡμῖν οὔσα ἐτύγχανεν Ἀπατουρίων. τὸ δὴ τῆς
 ἑορτῆς σύνηθες ἐκάστοτε καὶ τότε συνέβη τοῖς παισίν· ἄθλα
 γὰρ ἡμῖν οἱ πατέρες ἔθεσαν ῥαψφιδίας. πολλῶν μὲν οὖν
 5 δὴ καὶ πολλὰ ἐλέχθη ποιητῶν ποιήματα, ἅτε δὲ νέα κατ'

d 1 ὁδε οὖν A Pr. : ὁ δ' οὖν F Y **d 2** τῷδε ἵνα F Y et fecit A²
 (a s. v.) : τῷ δειν A **d 3** εἶτε ἀνεπιτήδειός ἐστι A F Y : εἶτε μὴ Pr. :
 om. Chalc. (cf. γρ. A infra) **d 4** ταῦτα χρὴ δρᾶν F Y Pr. : ταῦτα δὴ
 δρᾶν A Hermocrati continuans : dist. post ἐστι et χρ s. v. A² : in marg.
 γρ. εἶτε μὴ ταῦτα χρὴ δρᾶν A **e 1** οὖν A F Y Pr. : γὰρ s. v. A²
 ἡμῖν post φίλος A Y : post οἰκείος Pr. : utrobique F **e 3** τὸν A Y
 Pr. : om. F : πῶς τὸν A² (πῶς s. v.) **e 4** εἶπεν F Y Pr. : εἶπεν A
a 2 δικαίως] prius i refictum A τε καὶ A (ai refictum) : καὶ F Y Pr.
b 2 ἀπατουρίων A (ων in ras.) F Y Pr. : ἀπατούρια A² (a s. v.)

davnine. Ispričaj je i sad Kritijo pred njim, tako da se i on može d
zajedno s nama izjasniti je li korisna ili nekorisna za naš pothvat.

KRITIJA: To treba učiniti, ako je i naš treći drug Timej tog
mnijenja. 5

TIMEJ: Tog sam mnijenja.

KRITIJA: Čuj, dakle, Sokrate priču veoma neobičnu, ali po-
sve istinitu, kako jednom reče Solon, najmudriji od sedam mu-
draca. On bijaše u rodu i jako prijateljen s mojim pradjedom e
Dropidom, kao što i sam govori na mnogim mjestima svojeg pje-
sništva. Mojem je djedu Kritiji kazao, kako se starac opet nama
prisjećao, da su velika i čudesna bila drevna djela te države, no 5
zbog vremena i propadanja nestala su iz vida ljudi. A od svih jed-
no da je bilo najveće, za koje sad smatramo da je za nas dolično na
nj podsjetiti i tebi to za uzvrat na dar dati, a ujedno i boginju na 21
njezin svetkovni dan slaviti pravedno i istinito, kao da joj u čast
himnu pjevamo.

SOKRAT: Dobro govoriš. Ali kakvo je to djelo o kojem ti je
Kritija pripovijedao prema onome što je čuo od Solona, od te 5
drevne države ne rečeno, nego zbilja učinjeno?

KRITIJA: Ispripovijedat ću drevnu priču koji sam čuo od ne
više mlada muža. Tada je Kritija, kako reče, bio već gotovo bli-
zu devedeset godina, a ja sam imao najviše deset. Bio je upravo b
Dan dječakā Apaturijskih svetkovina. Kao i svaki put, tako se i
tada svetkovina djeci odvijala uobičajeno: očevi su nam namije-
nili nagrade za recitacije. Kazivale su se mnoge pjesme, i to mno-
gih pjesnika, a kako su u to vrijeme Solonove bile nove, mnoga 5

ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὄντα τὰ Σόλωνος πολλοὶ τῶν παίδων ἦσαμεν. εἶπεν οὖν τις τῶν φρατέρων, εἶτε δὴ δοκοῦν αὐτῷ τότε εἶτε καὶ χάριν τιὰ τῷ Κριτία φέρων, δοκεῖν οἱ τά τε
C ἄλλα σοφώτατον γεγονέναι Σόλωνα καὶ κατὰ τὴν ποιήσιν αὐτῶν ποιητῶν πάντων ἐλευθεριώτατον. ὁ δὲ γέρων—σφόδρα γὰρ οὖν μέμνημαι—μάλα τε ἦσθη καὶ διαμειδιάσας εἶπεν· “ Εἴ γε, ὦ Ἀμύνανδρε, μὴ παρέργω τῇ ποιήσει κατε-
 5 χρήσατο, ἀλλ’ ἐσπουδάκει καθάπερ ἄλλοι, τὸν τε λόγον ὄν ἀπ’ Αἰγύπτου δεῦρο ἠνέγκατο ἀπετέλεσεν, καὶ μὴ διὰ τὰς στάσεις ὑπὸ κακῶν τε ἄλλων ὅσα ἤνυεν ἐνθάδε ἦκων ἠναγ-
d κάσθη καταμελῆσαι, κατὰ γε ἐμὴν δόξαν οὔτε Ἡσίοδος οὔτε “Ὀμηρος οὔτε ἄλλος οὔδεις ποιητῆς εὐδοκιμώτερος ἐγένετο ἂν ποτε αὐτοῦ.” “ Τίς δ’ ἦν ὁ λόγος,” ἦ δ’ ὅς, “ ὦ Κριτία;” “ Ἡ περὶ μεγίστης,” ἔφη, “ καὶ ὀνομαστοτάτης πασῶν δι-
 5 καιότατ’ ἂν πράξεως οὔσης, ἣν ἦδε ἡ πόλις ἔπραξε μὲν, διὰ δὲ χρόνον καὶ φθορὰν τῶν ἐργασαμένων οὐ διήρκεσε δεῦρο ὁ λόγος.” “ Λέγε ἐξ ἀρχῆς,” ἦ δ’ ὅς, “ τί τε καὶ πῶς καὶ παρὰ τίνων ὡς ἀληθῆ διακηκῶς ἔλεγεν ὁ Σόλων.”
e “ Ἔστιν τις κατ’ Αἴγυπτον,” ἦ δ’ ὅς, “ ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὄν κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ρεῦμα Σαῖτικὸς ἐπικαλούμενος νομός, τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάις—ὄθεν δὴ καὶ Ἀμασις ἦν ὁ βασιλεύς—οἷς τῆς πόλεως
 5 θεὸς ἀρχηγός τις ἔστιν, Αἰγυπτιστὶ μὲν τοῦνομα Νηίθ, Ἑλληνησὶ δέ, ὡς ὁ ἐκεῖνων λόγος, Ἀθηναῖ· μάλα δὲ φιλαθηναῖοι καὶ τινα τρόπον οἰκείοι τῶνδ’ εἶναί φασι. οἱ δὲ Σόλων ἔφη πορευθεὶς σφόδρα τε γενέσθαι παρ’ αὐτοῖς ἐντι-
22 μος, καὶ δὴ καὶ τὰ παλαιὰ ἀνερωτῶν ποτε τοὺς μάλιστα περὶ ταῦτα τῶν ἱερέων ἐμπείρους, σχεδὸν οὔτε αὐτὸν οὔτε ἄλλον Ἑλληνα οὐδένα οὐδὲν ὡς ἔπος εἰπεῖν εἰδότα περὶ τῶν τοιούτων ἀνευρεῖν. καὶ ποτε προαγαγεῖν βουληθεὶς αὐτοὺς περὶ

b 7 οὖν F Y Pr. : οὖν δὲ A φρατέρων A Pr. : φρατέρων F Y
 c 2 ἐλευθεριώτατον] ἐλευθερώτατον Pr. et apud eum Origenes Iamblichus
 c 6 μὴ F Y : εἰ μὴ A d 4 ἦ A : om. F Y Pr. e 2 ὄν F Pr. :
 δ A Y a i ἀνερωτῶν F Y : ἀνερωτῶντός A ποτε A : om. F Y

od nas djece baš su njih pjevala. Reče dakle netko iz naše fratrije, bilo da je tada to doista mislio bilo da je htio ugoditi Kritiji, kako mu se čini da je Solon i u ostalomu bio najmudriji, a u pjesništvu c pak da je i najslobodoumniji među svim pjesnicima. A starac se – sjećam se dobro – veoma obradovao te reče, smiješeći se: „A da se, Aminandre, pjesništvom nije bavio uzgredno, već ozbiljno, poput drugih, te da je dovršio priču što ju je ovamo dolje donio iz Egipta i da nije zbog ustanaka i drugih zala što ih je došavši ovamo zatekao bio prinuđen to zapustiti, ne bi nikad, po mojem mišljenju, ni Hesiod ni Homer ni ijedan drugi pjesnik postao od njega slavnijim.“ „A koja je to priča bila, Kritijo“?, reče onaj. „Ona o najvećim djelima, onima koja s najvećim pravom trebaju biti najčuvanija od svih, djelima što ih je ona država učinila, ali se glas o tomu zbog vremena i propasti onih koji su to izvršili nije do ovdje održao“, reče. „Kazuj od početka, što je to i kako pripovijedao Solon“, reče onaj, „i od koga da je to kao istinito čuo“.

„Ima u Egiptu“, otpoče ovaj, „u delti u koju se pri vrhu razdvaja rijeka Nil oblast nazvana Saitskom, a najveći grad te oblasti je Sais – odakle bijaše i kralj Amasis. Stanovnicima toga grada začetnik je neko božanstvo, egipatskim imenom Neith, a helen- skim Atena, kako sami kažu. Veliki su prijatelji Atenjana i tvrde da su im na neki način srodnici. Solon reče da je doputovavši tamo bio od njih silno čašćen. A kad se jednom o davnim vremenima raspitivao kod svećenika koji imaju u tomu najviše iskustva, našao je da ni on sam ni itko drugi od Helena o tomu tako reći gotovo ništa ne zna. I htijući ih jednom navesti na govor o 22

- 5 τῶν ἀρχαίων εἰς λόγους, τῶν τῆδε τὰ ἀρχαιότατα λέγειν ἐπιχειρεῖν, περὶ Φορωνέως τε τοῦ πρώτου λεχθέντος καὶ Νιόβης, καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν αὐτῷ περὶ Δευκαλίωνος
- b** καὶ Πύρρας ὡς διεγένοντο μυθολογεῖν, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν γενεαλογεῖν, καὶ τὰ τῶν ἐτῶν ὅσα ἦν οἷς ἔλεγεν πειραῖσθαι διαμνημονεύων τοὺς χρόνους ἀριθμεῖν· καὶ τινα εἰπεῖν τῶν ἱερέων εὖ μάλα παλαιόν· *Ω Σόλων, Σόλων, Ἕλληνες αἰεὶ
- 5 παῖδές ἐστε, γέρων δὲ Ἕλλην οὐκ ἔστιν.’ Ἀκούσας οὖν, ‘Πῶς τί τοῦτο λέγεις;’ φάναι. ‘Νέοι ἐστέ,’ εἰπεῖν, ‘τὰς ψυχὰς πάντες· οὐδεμίαν γὰρ ἐν αὐταῖς ἔχετε δι’ ἀρχαίαν ἀκοήν παλαιὰν δόξαν οὐδὲ μάθημα χρόνῳ πολιὸν οὐδέν. τὸ
- c** δὲ τούτων αἴτιον τόδε. πολλαὶ κατὰ πολλὰ φθοραὶ γεγόνασι ἀνθρώπων καὶ ἔσονται, πυρὶ μὲν καὶ ὕδατι μέγιστα, μυρίοις δὲ ἄλλοις ἕτεραι βραχύτεραι. τὸ γὰρ οὖν καὶ παρ’ ὑμῖν λεγόμενον, ὡς ποτε Φαέθων Ἥλιου παῖς τὸ τοῦ πατρὸς
- 5 ἄρμα ζεύξας διὰ τὸ μὴ δυνατὸς εἶναι κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ὁδὸν ἐλαύνειν τὰ τ’ ἐπὶ γῆς συνέκαυσεν καὶ αὐτὸς κεραυνωθεὶς διεφθάρη, τοῦτο μύθου μὲν σχῆμα ἔχον λέγεται, τὸ δὲ
- d** ἀληθές ἐστι τῶν περὶ γῆν κατ’ οὐρανὸν ἰόντων παράλλαξις καὶ διὰ μακρῶν χρόνων γιγνομένη τῶν ἐπὶ γῆς πυρὶ πολλῶ φθορά. τότε οὖν ὅσοι κατ’ ὄρη καὶ ἐν ὑψηλοῖς τόποις καὶ ἐν ξηροῖς οἰκοῦσιν μᾶλλον διόλλυνται τῶν ποταμοῖς καὶ θα-
- 5 λάττη προσοικούντων· ἡμῖν δὲ ὁ Νεῖλος εἰς τε τᾶλλα σωτήρ καὶ τότε ἐκ ταύτης τῆς ἀπορίας σῶζει λυόμενος. ὅταν δ’ αὐτῷ θεοὶ τὴν γῆν ὕδασι καθαίροντες κατακλύζωσι, οἱ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν διασφύζονται βουκόλοι νομῆς τε, οἱ δ’ ἐν ταῖς
- e** παρ’ ὑμῖν πόλεσιν εἰς τὴν θάλατταν ὑπὸ τῶν ποταμῶν φέρονται· κατὰ δὲ τῆνδε χώραν οὔτε τότε οὔτε ἄλλοτε ἄνωθεν

a 5 τῆδε Y : τῆδε πόλει A : τῆδε τῆ πόλει F Clemens a 7 Νιόβης FY : Νιόβης A b 4 αἰεὶ FY : αἰεὶ AP c 1 κατὰ F Pr. Clemens : καὶ κατὰ APY d 1 κατ’ Pr. : καὶ κατ’ AFY Clemens d 6 λυόμενος AY Pr. : ρυόμενος F : γρ. καὶ λυόμενος in marg. f d 7 θεοὶ AF : οἱ θεοὶ Y Pr. Clem. Orig. d 8 νομῆς A (εἰ in ras.) e 2 τῆνδε A : τῆν F : τῆνδε τῆν Y Pr. (ut vid.) et fecit A’ (τῆν s. v.)

ἐπὶ τὰς ἀρούρας ὕδωρ ἐπιρρεῖ, τὸ δ' ἐναντίον κάτωθεν πᾶν ἐπανιέναι πέφυκεν. ὄθεν καὶ δι' αὐτῆς αἰτίας τὰνθάδε σφωζόμενα λέγεται παλαιότατα· τὸ δὲ ἀληθές, ἐν πᾶσιν τοῖς τόποις ὅπου μὴ χειμῶν ἐξαισιος ἢ καῦμα ἀπείργει, πλέον, 5
23 τοτὲ δὲ ἔλαττον αἰεὶ γένος ἐστὶν ἀνθρώπων. ὅσα δὲ ἢ παρ' ὑμῖν ἢ τῆδε ἢ καὶ κατ' ἄλλον τόπον ὧν ἀκοῆ ἴσμεν, εἴ ποῦ τι καλὸν ἢ μέγα γέγονεν ἢ καὶ τινα διαφορὰν ἄλλην ἔχον, πάντα γεγραμμένα ἐκ παλαιοῦ τῆδ' ἐστὶν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ 5
 σεσωσμένα· τὰ δὲ παρ' ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἄρτι κατεσκευασμένα ἐκάστοτε τυγχάνει γράμμασι καὶ ἄσασιν ὁπόσων πόλεις δέονται, καὶ πάλιν δι' εἰωθότων ἐτῶν ὥσπερ νόσημα ἦκει φερόμενον αὐτοῖς ρεῦμα οὐράνιον καὶ τοὺς ἀγραμμάτους **b**
 τε καὶ ἀμούσους ἔλιπεν ὑμῶν, ὥστε πάλιν ἐξ ἀρχῆς οἶον νέοι γίγνεσθε, οὐδὲν εἰδότες οὔτε τῶν τῆδε οὔτε τῶν παρ' ὑμῖν, ὅσα ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις. τὰ γοῦν νυνδὴ γεναλογηθέντα, ὧ Σόλων, περὶ τῶν παρ' ὑμῖν ἃ διήλθες, 5
 παίδων βραχὺ τι διαφέρει μύθων, οἱ πρῶτον μὲν ἕνα γῆς κατακλυσμὸν μέμνησθε πολλῶν ἔμπροσθεν γεγονότων, ἔτι δὲ τὸ κάλλιστον καὶ ἄριστον γένος ἐπ' ἀνθρώπους ἐν τῇ χῶρᾳ παρ' ὑμῖν οὐκ ἴστε γεγονός, ἐξ ὧν σύ τε καὶ πᾶσα ἢ **c**
 πόλις ἐστιν τὰ νῦν ὑμῶν, περιλειφθέντος ποτὲ σπέρματος βραχέος, ἀλλ' ὑμᾶς λέληθεν διὰ τὸ τοὺς περιγενομένους ἐπὶ πολλὰς γενεὰς γράμμασιν τελευτᾶν ἀφώνους. ἦν γὰρ δὴ ποτε, ὧ Σόλων, ὑπὲρ τὴν μεγίστην φθορὰν ὕδασιν ἢ νῦν 5
 Ἀθηναίων οὕσα πόλις ἀρίστη πρὸς τε τὸν πόλεμον καὶ κατὰ πάντα εὐνομωτάτη διαφερόντως· ἢ κάλλιστα ἔργα καὶ πολιτεῖαι γενέσθαι λέγονται κάλλιστα πασῶν ὁπόσων ὑπὸ **d**
 τὸν οὐρανὸν ἡμεῖς ἀκοὴν παρεδεξάμεθα.' Ἀκούσας οὖν ὁ Σόλων ἔφη θαυμάσαι καὶ πᾶσαν προθυμίαν σχεῖν δεόμενος

ε 3 ἐναντίον in ras. A πᾶν A (non A²) Pr. : om. F Y ε 5 ἐν F Y Pr. et s. v. A² : om. A α 2 ἀκοῆ fecit A² (add. acc. et i supra ν) : ἀκοὴ A Y Pr. : ἀκοῆ F ε 1 περιλειφθέντος A F Y : περιληφθέντος A² (η s. v.) c 2 περιγενομένους A F Y : περιγινομένους A² (ιγ s. v.) d 1 ἀκοὴν A Y Pr. : ἀκοῆ F et fecit A² (add. acc. et i supra ν) d 2 σχεῖν F Y : ἔχειν A Pr.

naprotiv prirodno tako udešeno da se sve odozdo uzdiže. Kazuje se da se odatle i iz tog uzroka ovo ovdašnje čuva u najvećoj drev- 5
nosti. Uistinu, na svim mjestima gdje ga ne odvraća prekomjerna studen ili suša svagda je, tu više tu manje, rod ljudski. Ako se kod 23
vas igdje, bilo ovdje bilo na nekom drugom mjestu, o čemu znamo po čuvenju, dogodi nešto lijepo ili veliko, ili pak takvo da ima neku drugu izvrsnost, sve je to ovdje iz davnine u hramovima zapisano i sačuvano. No kod vas i kod ostalih, tek što se svaki put 5
postigne to da je spravljeno pismo i sve što je državama potrebno, već ponovno, nakon uobičajena razdoblja, poput bolesti koja se širi dolazi nebeska bujica, te ostavlja samo one među vama koji su nepismeni i neobrazovani, tako da opet iz početka postajete mla- b
di, ništa ne znajući ni o ovome ovdje ni o onome u vas što je u drevno vrijeme bilo. Ona rodoslovlja što si ih ti Solone upravo sad izvodio o onomu u vas malo se razlikuju od dječjih priča. Kao prvo, vi se sjećate samo jednog potopa zemlje, premda ih se ranije 5
dogodilo mnogo. Nadalje, vi ne znate da je najljepši i najbolji rod ljudski postao u vašoj zemlji, od kojega potječeš i ti i cijela vaša sadašnja država, nakon što je jednom preostalo tek nešto malo sjemena, ali je to vama skriveno zbog toga što je mnogo naraštaja c
onih što su bili preostali skončalo bezglasno, bez pisma. Jer nekad je doista, Solone, prije najveće propasti pod vodama, država koja sad pripada Atenjanima bila najbolja u pogledu rata, a i s ob- 5
zirom na sve iznimno dobro uzakonjena. Pripovijeda se da su od nje postala najljepša djela i državna uređenja najljepša od svih za koje smo pod nebom predajom čuli.“ Kad je to čuo, reče Solon, d
zadivio se i obuze ga čežnja da moli svećenike neka mu potanko

τῶν ἱερέων πάντα δι' ἀκριβείας οἱ τὰ περὶ τῶν πάλαι πολι-
 τῶν ἐξῆς διελθεῖν. τὸν οὖν ἱερέα φάναι· 'Φθόνος οὐδεὶς,
 5 ὦ Σόλων, ἀλλὰ σοῦ τε ἕνεκα ἔρῳ καὶ τῆς πόλεως ὑμῶν,
 μάλιστα δὲ τῆς θεοῦ χάρις, ἣ τήν τε ὑμετέραν καὶ τήνδε
 ἔλαχεν καὶ ἔθρεψεν καὶ ἐπαίδευσεν, προτέραν μὲν τὴν παρ'
 e ὑμῖν ἔτεσι χιλίοις, ἐκ Γῆς τε καὶ Ἑφαιστοῦ τὸ σπέρμα
 παραλαβοῦσα ὑμῶν, τήνδε δὲ ὑστέραν. τῆς δὲ ἐνθάδε δια-
 κοσμήσεως παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς ἱεροῖς γράμμασις ὀκτακισχιλίω
 ἐτῶν ἀριθμὸς γέγραπται. περὶ δὲ τῶν ἐνακισχίλια γεγυνο-
 5 των ἔτη πολιτῶν σοι δηλώσω διὰ βραχέων νόμους, καὶ τῶν
 ἔργων αὐτοῖς ὃ κάλλιστον ἐπράχθη· τὸ δ' ἀκριβὲς περὶ
 24 πάντων ἐφεξῆς εἰς αὐθις κατὰ σχολὴν αὐτὰ τὰ γράμματα
 λαβόντες διεξιμεν. τοὺς μὲν οὖν νόμους σκοπεῖ πρὸς τοὺς
 τῆδε· πολλὰ γὰρ παραδείγματα τῶν τότε παρ' ὑμῖν ὄντων
 ἐνθάδε νῦν ἀνευρήσεις, πρῶτον μὲν τὸ τῶν ἱερέων γένος ἀπὸ
 5 τῶν ἄλλων χωρὶς ἀφωρισμένον, μετὰ δὲ τοῦτο τὸ τῶν δι-
 μιουργῶν, ὅτι καθ' αὐτὸ ἕκαστον ἄλλω δὲ οὐκ ἐπιμειγνύμενον
 δημιουργεῖ, τό τε τῶν νομέων καὶ τὸ τῶν θηρευτῶν τό τε
 b τῶν γεωργῶν. καὶ δὴ καὶ τὸ μάχιμον γένος ἤσθησάι που
 τῆδε ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν κεχωρισμένον, οἷς οὐδὲν ἄλλο
 πλὴν τὰ περὶ τὸν πόλεμον ὑπὸ τοῦ νόμου προσετάχθη μέλειν·
 ἔτι δὲ ἣ τῆς ὀπλίσεως αὐτῶν σχέσις ἀσπίδων καὶ δοράτων,
 5 οἷς ἡμεῖς πρῶτοι τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν ὀπλίσαμεθα, τῆς θεοῦ
 καθάπερ ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις παρ' ὑμῖν πρῶτοι ἐνδειξα-
 μένης. τὸ δ' αὖ περὶ τῆς φρονήσεως, ὁρᾶς που τὸν νόμον
 τῆδε ὄσσην ἐπιμέλειαν ἐποιήσατο εὐθύς κατ' ἀρχὰς περὶ τε
 c τὸν κόσμον, ἅπαντα μέχρι μαντικῆς καὶ ἰατρικῆς πρὸς
 ὑγίειαν ἐκ τούτων θείων ὄντων εἰς τὰ ἀνθρώπινα ἀνευρών,
 ὅσα τε ἄλλα τούτοις ἔπεται μαθήματα πάντα κτησάμενος.

d3 πολιτῶν F Y Pr. : πολιτειῶν A d6 τήν τε ὑμετέραν κ.τ.λ.]
 γρ. τήν τε ἡμετέραν καὶ τήν ὑμετέραν in marg. A τήνδε Y Pr. :
 τήνδε A : τῆδε fecit A² : τήν τε F d7 ÷ ÷ προτέραν A e2 ἐν-
 θάδε A F Y : ἐνθαδὶ A² (1 s. v.) Pr. e4 ἐνακισχίλια A F : ἐννακισχίλια
 A² Y e5 πολιτῶν F Y Pr. : πολιτειῶν A a3 τῆδε F Y Pr. :
 τῆσδε A

redom izlože sve o tim davnim građanima. A svećenik mu reče: „Nema nikakve zavisti, Solone, nego ću reći radi tebe i radi vaše 5 države, a najviše radi boginje, koja je i vašu državu i ovu ovdje u dio dobila, othranila ih i odgojila, vašu tisuću godina ranije, sje-me za vas primivši od Hefesta i Geje, a ovu kasnije. Za ovdašnje e zasnivanje države kod nas je u spisima što se nalaze u hramovima zapisan broj od osam tisuća godina. Isripovijedat ću ti dakle ukratko zakone građana od prije devet tisuća godina, a od njih- 5 vih djela ono koje je bilo najljepše izvršeno. Potanko o svemu pripovijedat ćemo redom jednom kasnije u dokolici, uzevši same spise. Promotri dakle zakone u odnosu na ove ovdje. Jer baš ovdje 24 ćeš sad pronaći mnogo toga po uzoru na ono što je tad kod vas bilo. Najprije rod svećenika, izdvojen od ostalih, a zatim rod obrtnika, gdje je svaki pojedini zaseban i bavi se obrtom ne mije- 5 šajući se s drugima, kao i rod pastira, lovaca, zemljoradnika. A što se tiče roda ratnika, zapazio si valjda da je ovdje odvojen od svih rodova i da im je zakonom određeno ne brinuti se ni o čemu b drugom do o onomu što se tiče rata. A zapazio si osim toga i vrstu njihova oružja, štitova i kopalja, čime smo mi bili naoružani prvi od svih u Aziji, što nam je pokazala boginja, kao prije toga i u 5 onim područjima kod vas. A što se tiče razumnosti, zacijelo vidiš kakvu je pozornost spram cjeline svijeta zakon ovdje odmah u početku propisao, sve do umijeća proricanja i liječništva u svrhu c zdravlja, izvodeći ta ljudska znanja iz onih koja su božanska, stječuci i sve ostale znanosti koje za ovima slijede. Kad vas je dakle

ταύτην οὖν δὴ τότε σύμπασαν τὴν διακόσμησιν καὶ σύνταξιν
 5 ἢ θεὸς προτέρους ὑμᾶς διακοσμήσασα κατέφικισεν, ἐκλεξαμένη
 τὸν τόπον ἐν ᾧ γεγένησθε, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὠρῶν ἐν αὐτῷ
 κατιδοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἄνδρας οἴσοι· ἅτε οὖν φιλο-
 d πόλεμός τε καὶ φιλόσοφος ἢ θεὸς οὖσα τὸν προσφερεστάτους
 αὐτῇ μέλλοντα οἴσειν τόπον ἄνδρας, τοῦτον ἐκλεξαμένη
 πρῶτον κατέφικισεν. φέκεῖτε δὴ οὖν νόμοις τε τοιοῦτοις χρω-
 5 μενοι καὶ ἔτι μᾶλλον εὐνομούμενοι πάσῃ τε παρὰ πάντας
 ἀνθρώπους ὑπερβεβληκότες ἀρετῇ, καθάπερ εἰκὸς γεννήματα
 καὶ παιδεύματα θεῶν ὄντας. πολλὰ μὲν οὖν ὑμῶν καὶ μεγάλα
 ἔργα τῆς πόλεως τῆδε γεγραμμένα θαυμάζεται, πάντων μὴν
 e ἐν ὑπερέχει μεγέθει καὶ ἀρετῇ· λέγει γὰρ τὰ γεγραμμένα
 ὄσσην ἢ πόλιν ὑμῶν ἔπαυσέν ποτε δύναμιν ὕβρει πορευο-
 μένην ἅμα ἐπὶ πᾶσαν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν, ἔξωθεν ὀρμη-
 5 θείσαν ἐκ τοῦ Ἀτλαντικοῦ πελάγους. τότε γὰρ πορευόμενοι
 ἦν τὸ ἐκεῖ πέλαγος· νῆσον γὰρ πρὸ τοῦ στόματος εἶχεν ὃ
 καλεῖτε, ὡς φατε, ὑμεῖς Ἡρακλέους στήλας, ἢ δὲ νήσος ἅμα
 Λιβύης ἦν καὶ Ἀσίας μείζων, ἐξ ἧς ἐπιβατὸν ἐπὶ τὰς ἄλλας
 νήσους τοῖς τότε ἐγίγνετο πορευομένοις, ἐκ δὲ τῶν νήσων
 25 ἐπὶ τὴν καταυτικὴν πᾶσαν ἠπειρον τὴν περὶ τὸν ἀληθινὸν
 ἐκείνον πόντον. τάδε μὲν γάρ, ὅσα ἐντὸς τοῦ στόματος οὐ
 λέγομεν, φαίνεται λιμὴν στενὸν τινα ἔχων εἰσπλουν· ἐκεῖνο
 δὲ πέλαγος ὄντως ἢ τε περιέχουσα αὐτὸ γῆ παντελῶς ἀληθῶς
 5 ὀρθότατ' ἂν λέγοιτο ἠπειρος. ἐν δὲ δὴ τῇ Ἀτλαντίδι νήσῳ
 ταύτῃ μεγάλη συνέστη καὶ θαυμαστὴ δύναμις βασιλέων,
 κρατοῦσα μὲν ἀπάσης τῆς νήσου, πολλῶν δὲ ἄλλων νήσων
 καὶ μερῶν τῆς ἠπείρου· πρὸς δὲ τούτοις ἔτι τῶν ἐντὸς τῆδε

c 6 γεγένησθε AFP Pr.: γεγέννησθε Y et fecit A² (v s. v.)

c 7 οἴσοι AF: οἴσει PY d 3 δὴ οὖν AP: οὖν δὴ FY Pr.

d 4 παρὰ AFP Pr.: om. Y d 5 ὑπερβεβληκότες AFP:
 ὑπερβεβληκότες Y Pr. d 7 μὴν AFY: γε μὴν Pr. et γε s. v. A²

e 2 ποτε FY Pr. et fecit A² (π s. v.): τότε A e 5 ἦν FY et s. v.

A²: om. A e 6 καλεῖτε] καλεῖται A (ai in ras.) FY Pr. post

φατε distinxi στήλας] στήλαι ci. Stallbaum (qui supra καλεῖται)

a 3 ἔχων εἰσπλουν AF Pr.: εἰσπλουν ἔχων Y a 4 ἀληθῶς erasit

A a 7 δὲ AY: τε F

boginja tada najprije opremila tim cjelokupnim uređenjem i ustrojem, naselila vas je, mjesto na kojem ste trebali postati izabirući tako što je osobito pazila na dobru mješavinu godišnjih doba na njemu, kako bi davalo najpametnije ljude. A budući da je boginja i ljubiteljica rata i ljubiteljica mudrosti, htjela je da joj mjesto daje muževe koji su joj najsličniji, te je najprije to mjesto izabrala i naselila. Dakle obitavali ste tu, služeći se takvim zakonima, a zatim i još više dobrim zakonima opskrbljeni, nadmašivši u svakoj izvrsnosti sve ljude, kao što je i dolično za one koji su porod i odgojenici bogova. Mnogim se i velikim ovdje zapisanim djelima vaše države dive, no jedno ih veličinom i izvrsnošću sve nadmašuje. Naime, zapisi govore o tomu kakvu je silu vaša država jednom zaustavila, silu koja je objesno napala zajedno cijelu Europu i Aziju, jurnuvši izvana s Atlantskoga mora. Jer tada je to more tamo bilo plovno. Pred tjesnacem kojeg vi, kako kažete, nazivate Heraklovim stupovima bio je jedan otok. Taj je otok bio veći od Libije i Azije zajedno. S njega je za one koji su tada putovali bio prijelaz na druge otoke, a s tih otoka na cijelo kopno nasuprot, koje je okruživalo to istinsko more. Jer izgleda da je ovo tu, što unutar tjesnaca tako nazivamo, zaljev s uskim otvorom za uplovljavanje. A tek ono vani je pravo more, tako da zemlju koja ga okružuje treba posve istinito najispravnije zvati kopnom. A na tom otoku Atlantidi postojala je velika i čudesna kraljevska sila, koja je vladala cijelim otokom i mnogim drugim otocima i dijelovima kopna, a osim toga je od ovoga unutra vladala Libijom sve

b Λιβύης μὲν ἦρχον μέχρι πρὸς Αἴγυπτον, τῆς δὲ Εὐρώπης
 μέχρι Τυρρησίας. αὕτη δὴ πᾶσα συναθροισθεῖσα εἰς ἓν ἡ
 δύναμις τὸν τε παρ' ὑμῖν καὶ τὸν παρ' ἡμῖν καὶ τὸν ἐντὸς τοῦ
 στόματος πάντα τόπον μᾶ ποτὲ ἐπεχείρησεν ὄρμηι δουλοῦ-
 5 σθαι. τότε οὖν ὑμῶν, ὦ Σόλων, τῆς πόλεως ἡ δύναμις εἰς
 ἅπαντας ἀνθρώπους διαφανῆς ἀρετῇ τε καὶ ῥώμῃ ἐγένετο·
 πάντων γὰρ προστάσα εὐψυχία καὶ τέχναις ὄσαι κατὰ πόλε-
 c μον, τὰ μὲν τῶν Ἑλλήνων ἡγουμένη, τὰ δ' αὐτῇ μονωθεῖσα
 ἐξ ἀνάγκης τῶν ἄλλων ἀποστάντων, ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους
 ἀφικομένη κινδύνους, κρατήσασα μὲν τῶν ἐπιόντων τρό-
 παιον ἔστησεν, τοὺς δὲ μήπω δεδουλωμένους διεκώλυσεν
 5 δουλωθῆναι, τοὺς δ' ἄλλους, ὅσοι κατοικοῦμεν ἐντὸς ὄρων
 Ἑρακλείων, ἀφθόνως ἅπαντας ἠλευθέρωσεν. ὑστέρῳ δὲ
 χρόνῳ σεισμῶν ἐξαισίῳ καὶ κατακλυσμῶν γενομένων, μίᾱς
 d ἡμέρας καὶ νυκτὸς χαλεπῆς ἐπελθούσης, τό τε παρ' ὑμῖν
 μάχιμον πᾶν ἀθρόον ἔδν κατὰ γῆς, ἢ τε Ἀτλαντὶς νῆσος
 ὡσαύτως κατὰ τῆς θαλάττης δῦσα ἠφανίσθη· διὸ καὶ
 νῦν ἄπορον καὶ ἀδιερεύνητον γέγονεν τοῦκεῖ πέλαγος,
 5 πηλοῦ κάρτα βραχέος ἐμποδῶν ὄντος, ὃν ἡ νῆσος ἰζομένη
 παρέσχετο.”

Τὰ μὲν δὴ ῥηθέντα, ὦ Σώκρατες, ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ
 e Κριτίου κατ' ἀκοήν τὴν Σόλωνος, ὡς συντόμως εἶπειν,
 ἀκήκοας· λέγοντος δὲ δὴ χθὲς σοῦ περὶ πολιτείας τε καὶ
 τῶν ἀνδρῶν οὓς ἔλεγε, ἐθαύμαζον ἀναμιμνησκόμενος αὐτὰ
 ἂ νῦν λέγω, κατανοῶν ὡς δαιμονίως ἕκ τινας τύχης οὐκ ἄπο
 5 σκόπου συνηνέχθης τὰ πολλὰ οἷς Σόλων εἶπεν. οὐ μὴν
 26 ἐβουλήθην παραχρήμα εἶπειν· διὰ χρόνου γὰρ οὐχ ἰκανῶς
 ἐμεμνήμην. ἐνενόησα οὖν ὅτι χρεῶν εἶη με πρὸς ἑμαυτὸν

b 2 δὴ A F Y : δὲ P r . : δὴ τότε A 2 (τότε s. v.) c 3 τρόπαιον F
 et fecit A 2 (ou s. v.) : τρόπαια A Y d 1 ἐπελθούσης F P r . et fecit
 A 2 (ἐπ s. v.) : ἐλθούσης A Y d 3 καὶ A F Y P r . : ἔτι καὶ A 2 (ἔτι
 s. v.) d 5 κάρτα βραχέος] κάρτα βαθέος A (sed ρταβ et θ in ras.) : γρ.
 κατὰ βραχέος in marg. A (sed ad κάρτα schol. σφόδρα A) : καταβραχέος
 (sic) F : κατὰ βραχέος Y : καταβραχέος P r . ἰζομένη A F Y : ἰζομένη
 A 2 (ἔ s. v.) e 3 οὓς F Y et s. v. A 2 : ὡς A

do Egipta, a Europom sve do Tirenije. I ta se čitava sila, sakuplje- b
na u jedno, poduhvati toga da jednim nasrtajem pokori cijelu
vašu i našu zemlju, i uopće svu unutar tjesnaca. Tada se dakle,
Solone, izvrsnošću i snagom svim ljudima očitovala moć vaše dr- 5
žave. Svima je prednjačila duševnom valjanošću i ratnim umije-
ćima, te je predvodila Helene, a ostavši usamljena, kad su ostali u c
nevolji odstupili, i dospjevši u krajnju pogibelj, pobijedi napada-
ča i podigne spomenik pobjede, te tako spriječi poraz onih koji
još nisu bili pokoreni, a sve nas ostale, koji smo obitavali unutar 5
Heraklovih stupova, oslobodi bez zavisti. A kad je u kasnije vrije-
me nastao strašan potres i potop te nadošao jedan dan i jedna
noć strahote, potonula je sveukupna vaša vojna sila pod zemlju, a d
jednako tako je i otok Atlantida utonuo pod more i nestao. Zato
je sad tamošnje more postalo besputno i neprohodno, budući da
plovidbu ometa veoma plitko nataložen glib što ga je za sobom 5
ostavio potonuli otok.“

Čuo si, dakle, Sokrate u kratkim crtama ono što je stari Kriti-
ja rekao da je čuo od Solona. Kad si ti jučer govorio o državnom e
uređenju i o muževima o kojima si govorio, začudio sam se, pri-
sjetivši se ovoga što sada kazujem, shvativši kako po nekom de-
monsom udesu nisi daleko od cilja u mnogomu od onoga što je
govorio Solon. Ali nisam htio o tomu odmah govoriti, jer se zbog 5
protekla vremena nisam dovoljno dobro sjećao. Odlučio sam, 26
dakle, da će biti najbolje da ovako govorim tek nakon što sam

πρώτον ἰκανῶς πάντα ἀναλαβόντα λέγειν οὕτως. ὅθεν ταχὺ
 συνωμολόγησά σοι τὰ ἐπιταχθέντα χθές, ἠγούμενος, ὅπερ
 5 ἐν ἅπασιν τοῖς τοιοῖσδε μέγιστον ἔργον, λόγον τιτὰ πρέποντα
 τοῖς βουλήμασιν ὑποθέσθαι, τούτου μετρίως ἡμᾶς εὐπορήσειν.
 οὕτω δὴ, καθάπερ ὄδ' εἶπεν, χθές τε εὐθὺς ἐνθένδε ἀπιῶν
 b πρὸς τούσδε ἀνέφερον αὐτὰ ἀναμιμνησκόμενος, ἀπελθὼν τε
 σχεδόν τι πάντα ἐπισκοπῶν τῆς νυκτὸς ἀνέλαβον. ὡς δὴ
 τοι, τὸ λεγόμενον, τὰ παιδῶν μαθήματα θαυμαστὸν ἔχει τι
 μνημείον. ἐγὼ γὰρ ἂ μὲν χθές ἤκουσα, οὐκ ἂν οἶδ' εἰ
 5 δυναίμην ἅπαντα ἐν μνήμῃ πάλιν λαβεῖν· ταῦτα δὲ ἂ πάμ-
 πολὺν χρόνον διακήκοα, παντάπασιν θαυμάσαιμ' ἂν εἴ τί με
 αὐτῶν διαπέφευγεν. ἦν μὲν οὖν μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ
 c παιδιᾶς τότε ἀκούμενα, καὶ τοῦ πρεσβύτου προθύμως με
 διδάσκοντος, ἅτ' ἐμοῦ πολλάκις ἐπαυρωτῶντος, ὥστε οἶον
 ἐγκαύματα ἀνεκπλύτου γραφῆς ἔμμονά μοι γέγονεν· καὶ δὴ
 καὶ τοῖσδε εὐθὺς ἔλεγον ἔωθεν αὐτὰ ταῦτα, ἵνα εὐποροῖεν
 5 λόγων μετ' ἐμοῦ. νῦν οὖν, οὐπὲρ ἔνεκα πάντα ταῦτα εἴρηται,
 λέγειν εἰμὶ ἔτοιμος, ὦ Σώκρατες, μὴ μόνον ἐν κεφαλαίῳς
 ἀλλ' ὥσπερ ἤκουσα καθ' ἕκαστον· τοὺς δὲ πολίτας καὶ τὴν
 πόλιν ἦν χθές ἡμῖν ὡς ἐν μύθῳ διήμισθα σύ, νῦν μετενεγ-
 d κόντες ἐπὶ τάληθές δεῦρο θήσομεν ὡς ἐκείνην τήνδε οὔσαν,
 καὶ τοὺς πολίτας οὓς διενοοῦ φήσομεν ἐκείνους τοὺς ἀλη-
 θινοὺς εἶναι προγόνους ἡμῶν, οὓς ἔλεγεν ὁ ἱερεὺς. πάντως
 ἀρμόσοσι καὶ οὐκ ἀπασόμεθα λέγοντες αὐτοὺς εἶναι τοὺς ἐν
 5 τῷ τότε ὄντας χρόνῳ. κοινῇ δὲ διαλαμβάνοντες ἅπαντες
 πειρασόμεθα τὸ πρέπον εἰς δύναμιν οἷς ἐπέταξας ἀποδοῦναι.
 σκοπεῖν οὖν δὴ χρή, ὦ Σώκρατες, εἰ κατὰ νοῦν ὁ λόγος ἡμῖν
 e οὗτος, ἢ τινα ἔτ' ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ ζητητέον.

c 1 παιδιᾶς F et ἄs s. v. A² : παιδικῆς A Y c 3 γραφῆς A F Y :
 βαφῆς Vat. 228 (λέγεται . . . ἀμφοτέρως Pr.) c 8 νῦν F et s. v.
 A² : om. A : in Y lac. d 4 ἀπαισόμεθα A (i refictum) F Pr. :
 ἀπασόμεθα Y d 5 δι**αλαμβάνοντες ἅπαντες A : a supra e bis s. v.
 A² : διαλαμβάνοντες πάντες F Y d 6 πειρασόμεθα F Y : τοὺς
 ἀνθρώπους (plene scriptum) πειρασόμεθα A : τοὺς ἀνθρώπους punct.
 not. A²

se najprije sam sa sobom svega prisjetio. Stoga sam se jučer brzo s tobom suglasio oko onoga što si zahtijevao, smatrajući da je u svim ovakvim razgovorima najvažnije unaprijed postaviti neki ishodišni stav koji odgovara nakanama, a on će nas s mjerom dobro dalje voditi. Tako sam zaista jučer, kako reče i ovaj, odlazeći odavde odmah ovima o tomu pripovijedao, prisjećajući se, a nakon što sam otišao, gotovo cijelu noć sam sve ponovno dozivao u pamet. Kako li je samo točna uzrečica da se ono što doživimo kao djeca čudesno drži u pamćenju! Jer ne bih znao mogu li ponovno prizvati u pamćenje sve što sam čuo jučer, ali i te kako bih se čudio kad bi mi izmaklo bilo što od onoga što sam čuo prije tako mnogo vremena. To sam tada slušao uz mnogo uživanja i igre, a i starac me rado poučavao, jer sam ga često opet zapitki-
vao, tako da mi se to čvrsto usadilo, poput utisaka neke neizbrisive slike. A onda sam odmah sutra i s ovima ovdje o istome govorio, tako da mogu i oni sa mnom napredovati u pripovijedanju. A sad, Sokrate, s obzirom na ono radi čega je ovo sve i bilo rečeno, spreman sam kazivati, i to ne samo u osnovnim crtama, nego jedno po jedno, kako sam čuo. Premjestivši u zbilju² građane i državu koje si nam jučer kao u priči izložio, stavit ćemo sad u temelj to da je to ona stara država, a za građane koje si zamislio reći ćemo da su to oni naši istinski preci o kojima je govorio svećenik. Oni će se u potpunosti slagati i nećemo se varati tvrdeći da su to baš oni iz onoga tadašnjeg vremena. Zajednički dijeleći među sobom zadaće, pokušat ćemo prema mogućnosti dostojno udovoljiti onomu što si tražio. Treba dakle, Sokrate, razmotriti je li nam takav govor po volji, ili umjesto njega treba tražiti neki drugi.